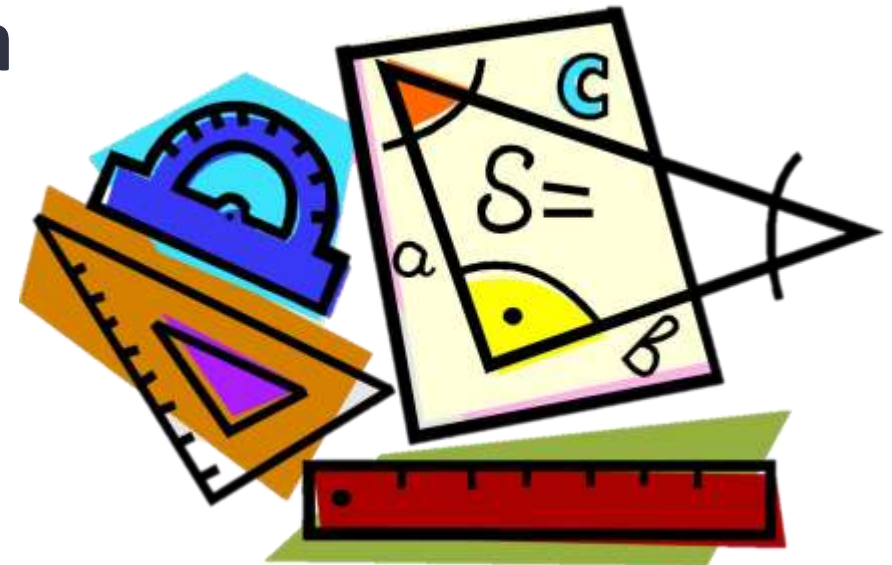

Сьогодні
22.11.2023

*Урок
№53*

**Відрізок. Одиниці
вимірювання довжини
відрізка. Побудова
відрізка. Рівність
відрізків**

Аналіз діагностувальної роботи

Мета уроку: сформувати в учнів розуміння поняття відрізка, ознайомити з позначенням відрізка, навчити знаходити довжину відрізка, зображувати відрізок і знаходити на рисунках відрізок заданої довжини.

$$1. 800 \text{ м} = ? \text{ дм}$$

$$2. 503 \text{ м} = ? \text{ дм}$$

$$3. 108 \text{ дм} = ? \text{ см}$$

$$4. 503 \text{ дм} = ? \text{ см}$$

8000

ДМ

5030

ДМ

10 800

СМ

50 300

СМ

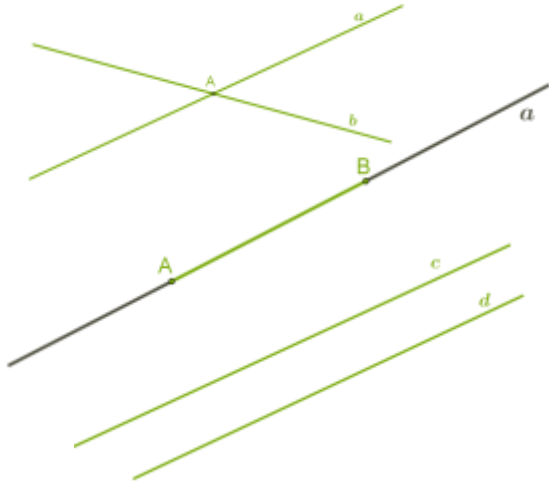
1. Уявлення про точку та пряму.

Якщо добре загостреним олівцем доторкнутися до аркушу паперу, то залишиться слід, який дає уявлення про точку.

Точка — найпростіша геометрична фігура. Будь-яка інша геометрична фігура складається з точок.

За допомогою лінійки ви вже вмієте проводити прямі.

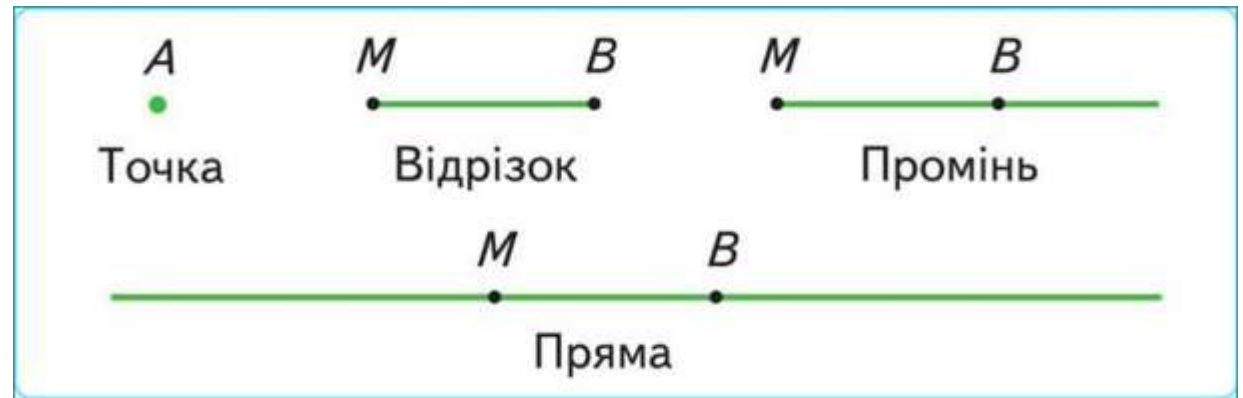
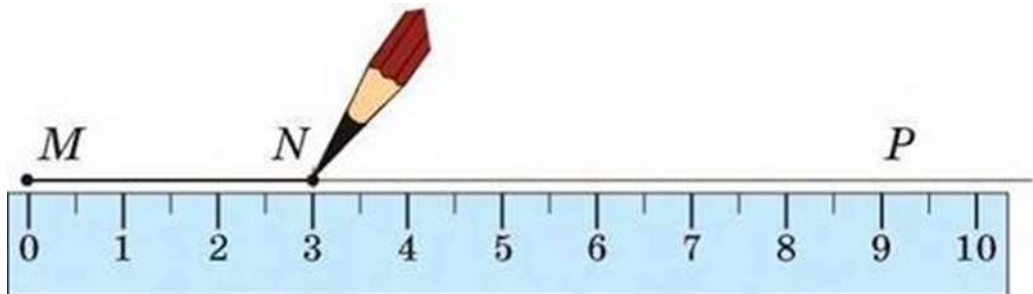
Пряма — ідеально рівна й нескінченна в обидві сторони. Вона так само складається з точок. Пряма не має ні початку, ні кінця.

2. Поняття відрізка і кінців відрізка, його позначення.

Позначимо точки M і N . Їх можна сполучити по різному. Як нам провести найкоротшу лінію? Звичайно це легше зробити за допомогою лінійки. **Отриману лінію разом з точками M і N називають відрізком MN .**

Точки M і N називають кінцями відрізка. Відрізок можна позначити як MN або NM . **Будь-які дві точки можна сполучити лише одним відрізком.**

Довжина відрізка

Виміряти відрізок, сумірний з деяким відрізком, який прийнято за одиницю довжини, значить узнати скільки разів в ньому міститься ця одиниця або яка-небудь частина її. Число, яке одержуємо в результаті вимірювання, **називається довжиною відрізка**. Таким чином, довжиною відрізка сумірного з одиницею довжини, називається число, на яке треба помножити одиницю довжини, щоб одержати даний відрізок.

Одиниці вимірювання довжини та співвідношенням між ними:

$$1 \text{ см} = 10 \text{ мм} \quad 1 \text{ м} = 10 \text{ дм} = 100 \text{ см}$$

$$1 \text{ дм} = 10 \text{ см} \quad 1 \text{ км} = 1000 \text{ м}$$

Для вимірювання довжини відрізка його порівнюють з вибраною одиницею довжини.

Рівність відрізків

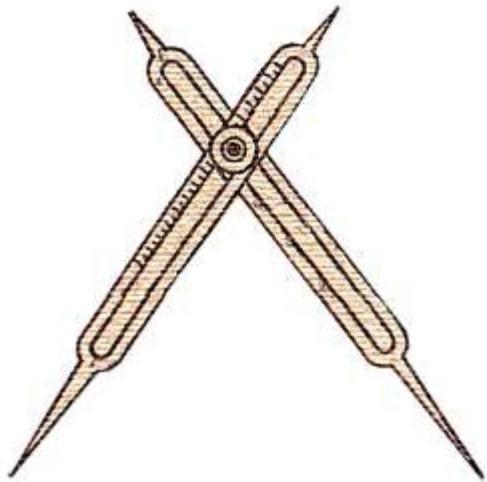
Відрізки між собою будуть рівними, якщо рівні їх довжини.

Наприклад, $AB = 8$ см і $CD = 8$ см, то відрізки AB і CD між собою рівні. Записують це так:

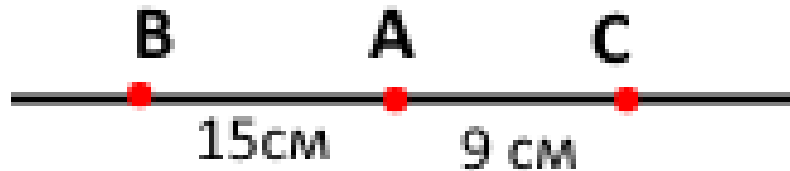
$$AB = CD$$

Якщо $KL = 8$ см 3 мм, а $MN = 8$ см, то кажуть, що відрізок KL довший за відрізок MN (або що MN коротший за KL). Записують це так:

$$KL > MN \text{ або } MN < KL.$$

Поділ відрізка на частини

Наприклад, $AB = 15 \text{ cm}$ і $AC = 9 \text{ cm}$, то :

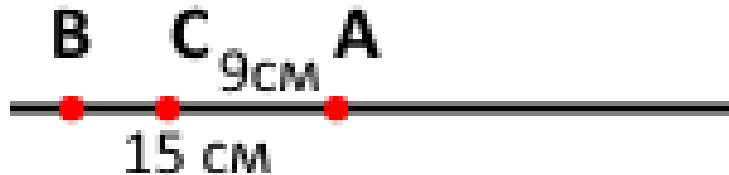
$$BC = AB + AC$$

$$BC = 15 + 9 = 24$$

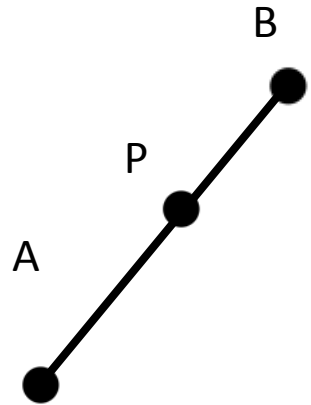
Якщо відомо загальну довжину відрізка та одну з його частин:

$$AB - AC = BC$$

$$15 - 9 = 6$$

Приклади задач

Задача. Точка Р належить відрізку АВ, довжина якого 63 см. Знайди довжини відрізків АР і РВ, якщо відрізок АР удвічі довший за відрізок РВ.

Розв'язання. 1-й спосіб (арифметичний). Оскільки довжина відрізка АР удвічі більша за довжину відрізка РВ, то довжина відрізка РВ становить третю частину довжини відрізка АВ.

$$РВ = 63 : 3 = 21 \text{ (см)}, \text{ а } АР = 2 \cdot 21 = 42 \text{ (см)}$$

Приклади задач

2-й спосіб (за допомогою рівняння). Позначимо довжину відрізка РВ буквою x . Оскільки довжина відрізка АР удвічі більша, то $AP = 2x$. Оскільки $AP + PB = AB$ і $AB = 63$ см, то маємо рівняння:

$$2x + x = 63.$$

Оскільки $2x + x = 2x + 1x = (2 + 1)x = 3x$, маємо:

$$3x = 63, \text{ а тому } x = 63 : 3, \text{ отже, } x = 21.$$

$$\text{Тоді } PB = 21 \text{ см, } AP = 2 \cdot 21 = 42 \text{ (см).}$$

$$\text{Відповідь: } AP = 42 \text{ см, } PB = 21 \text{ см}$$

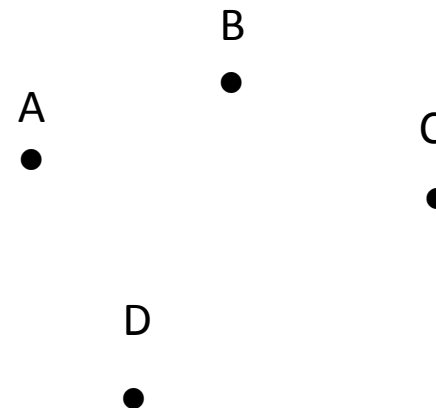

Класна робота

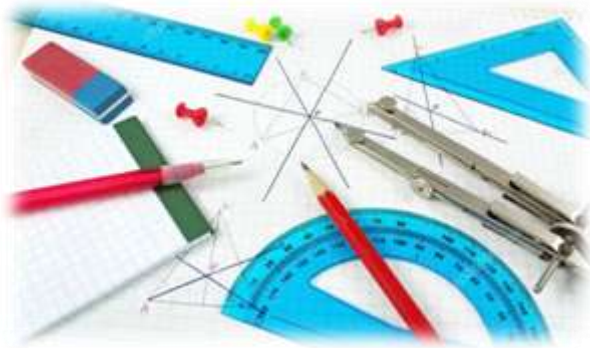
Усно.

1) Серед предметів, які тебе оточують, назви ті, що дають уявлення про точку; про відрізок.

2) Познач у зошиті чотири точки та дай їм назви.

Робота з підручником

Завдання №619.

Накресли відрізок АВ і познач на ньому точку М.
Виміряй відрізки АВ, АМ і МВ. Чи справджується
рівність $AB = AM + MB$

Робота з підручником

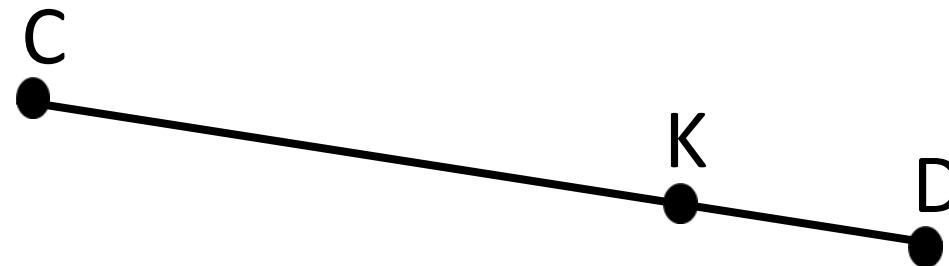
Завдання № 629.

Точка К належить відрізку CD (мал. 16.7).

Обчисли

довжину відрізка:

- 1) CD, якщо $CK = 18$ см, $KD = 8$ см;
- 2) KD, якщо $CD = 30$ см, $CK = 23$ см.

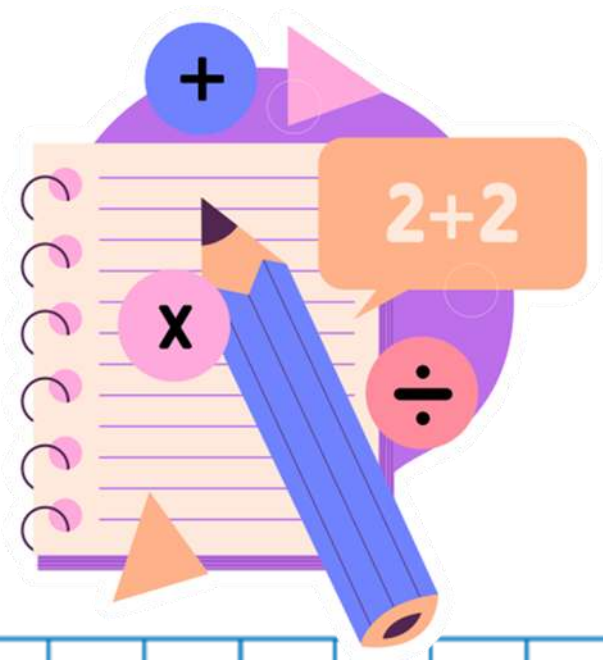

Робота з підручником

Завдання № 631.

На малюнку 16.9 $PL = 56$ см, PE у 4
рази коротший від PL .
Знайди довжину відрізка EL .

Робота з підручником

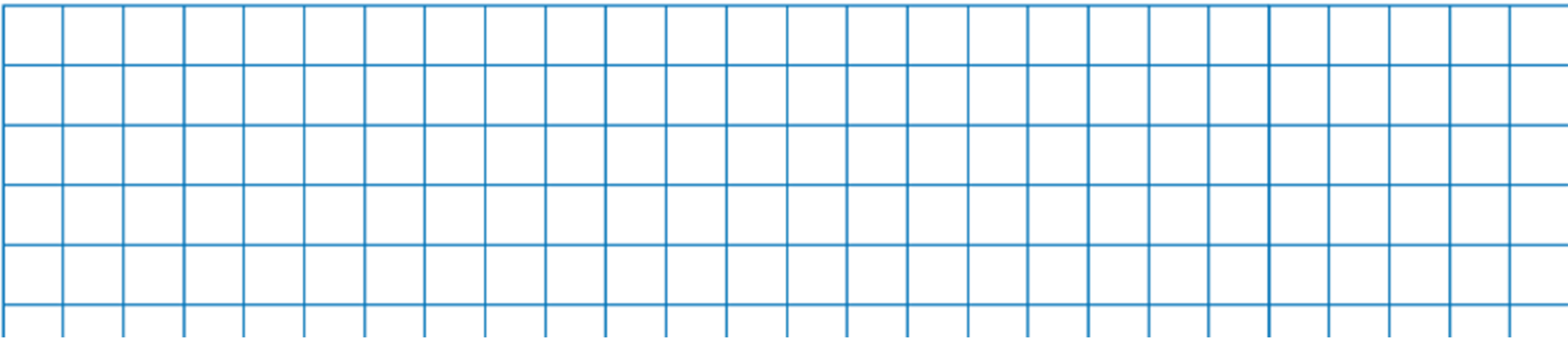
Завдання № 636.

Точка К належить відрізку MN, $MN = 28$ см
(мал. 16.13). Знайди довжину відрізків МК і КN,
якщо відрізок КN удвічі довший за відрізок МК.

Побудуй відрізки АВ, CD і EF,
якщо $AB = 5\text{ см } 2\text{ мм}$,
 $CD = 6\text{ см}$ і $EF = 4\text{ см } 8\text{ мм}$

Опрацюй підручник
сторінки 94-99
Виконай завдання:
№. 628, 632

